

Oponentský posudek bakalářské práce

Richtrová, Eva: *Role genderu v dostihovém sportu*. Katedra sociální a kulturní antropologie, FF UPa, Pardubice 2022, 36 stran a film *Portrét žokejky* 13 min.

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Milan Durňak, Ph. D.

Předložená bakalářská práce se zabývá tematikou dostihového sportu a genderu. Cílem práce bylo zodpovědět na následující výzkumné otázky: *Jak samy sebe vnímají ženy žokejky? Jaký je status a role žokejek v profesionálním sportu? Jaké je postavení žen v dostihovém sportu?* (str. 11)

Autorka si zvolila téma na základě toho, že se v dostihovém prostředí dlouhodoběji pohybuje, je členkou týmu sportovní stáje. Cílený kvalitativně orientovaný výzkum prováděný především formou zúčastněného pozorování a polostrukturovaných rozhovorů byl realizován v období jednoho roku. Studentka se zaměřila především na absolventy Střední školy dostihového sportu a jezdeckví ve Velké Chuchli. Rozhovory probíhaly se 4 ženami a 1 mužem. Autorka pociťuje úskalí a určitou nepřipravenost při vyjednávání o natáčení s různými informátory a informátorkami, kteří se zdráhali být zachyceni kamerou (či očekávali velký televizní štáb).

Práce je členěna do tří celků. Po úvodu a metodologii následuje teoreticko-výzkumná část, v níž je popsán dostihový sport a krátce i jeho historie, jsou představeny významné představitelky dostihového sportu. Specifickou podkapitolku tohoto celku tvoří genderové aspekty v dostihovém sportu a odměňování žen a mužů. Následuje kapitola Závěr.

Eva Richtrová ve své práci ukazuje, že v dostihovém sportu je tematika genderu aktuální. Zmiňuje nepoměr, v němž převažují ženy, jež se podílejí na každodenní činnosti a péči o koně a stáj, zatímco muži více soutěží. Upozorňuje však i na to, že v posledních letech se trend zapojení žen do (profesionálních) dostihových soutěží mění a jejich počet i v České republice narůstá. Naznačuje, že tento trend může být spojen i s pracovní migrací žokejů do zahraničí, převážně do současného Německa. Tato tematika je velmi zajímavá a mohla by být mnohem více rozvinuta, případně i v navazující magisterské práci.

Zatímco v textu je uvedena řada výpovědí informátorek a informátora, ve filmu jsou zachyceny jen názory jedné z nich – žokejky a hudebnice Zuzany Míčové. Film je natáčen observačně-participační formou, přičemž observační složka se jeví jako převládající. Film nás vtahuje do prostředí stájí a života kolem dostihových koní. Záběry ze stáje a krajiny se střídají

s hovořící Zuzanou, jež reflektuje své názory a zkušenosti s postavením žen v dostihovém sportu.

Text i film nabízejí řadu odpovědí a také otázek, jež se genderové tematiky týkají. Je škoda, že v kapitole závěr tato shrnutí či úvahy víceméně absentují (kromě zmínky, že se v posledních letech ženy aktivněji zapojují i do profesionální sféry). Informátorky uvádějí jako výrazný milník sportovní kariéry mateřství, zmiňují zranění z pádů, hlídání váhy. Bylo by velmi zajímavé zaměřit se i na literaturu vztahující se k tělu a zastavit se i u tematiky menstruace v dostihovém sportu. Stejně tak by v kapitole o odměňování žen a mužů, která má spíše obecnou rovinu, mohlo být uvedeno, zda se platy žokejek a žokejů v České republice či v zahraničí liší, a pokud ano, proč.

V práci jsou v menší míře stylistické nejasnosti a častější chyby v interpunkci, které práci zbytečně ubírají na kvalitě. Chybějící důkladný závěr snižuje hodnocení.

Předložená bakalářská práce splňuje požadavky kladené na absolventskou práci bakalářského studia oboru sociální antropologie. Na základě výše uvedeného proto navrhuji hodnocení práce C (velmi dobře).

Dne 13. 1. 2022

PhDr. Lívía Šavelková, Ph.D.